

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Co/112/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117221669
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8117221669.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Straku a členov senátu JUDr. Michala Boroňa a JUDr. Viery Kandrikovej v spore žalobkyne: R.. O. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XXXX/XX, XXX XX Y., právne zastúpená JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom ul. Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava 26, IČO: 35 792 752, právne zastúpený JUDr. Andreou Cvikovou, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 7Csp/286/2017-63 zo dňa 11.04.2018 takto

rozhodol:

- I. Potvrdzuje sa rozsudok vo výroku I.
- II. Mení sa rozsudok vo výroku o trovách konania tak, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov prvoinštančného konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.
- III. Žalobkyňa má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol:
„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 250,00 Eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. Žiadna zo strán n e m á nárok na náhradu trov konania.“
2. Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 1, § 2 písm. a), § 3 ods. 3 a 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.
3. V odôvodnení uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 10C 321/2015 - 53 zo dňa 15.01.2016 súd určil, že Zmluva o revolvingovom úvere v bode 8.1 číslo XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Súd zároveň určil, že úver zo Zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa XX.XX.XXXX je bezúročný a bez poplatkov a priznal žalobkyni trovy konania. Rozsudok súdu prvého stupňa bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 6Co 90/2016 - 75 zo dňa 27.04.2017.
4. Súd považoval nárok žalobkyne na priznanie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 250 eur za v celom rozsahu dôvodný. Žalobkyňa bola v predchádzajúcich konaniach úspešná, kde v konaní v senáte 10C pod sp. zn. 10C 321/2015 si v postavení spotrebiteľky úspešne uplatnila svoje práva a domohla sa určenia, že úver je bezúročný a bez poplatkov, rovnako sa úspešne domohla určenia neprijateľných zmluvných podmienok v úverovej zmluve žalovaného. Súd sa oboznámil s rozhodcovským rozsudkom zo dňa 27.11.2014, kde si žalovaný v pozícii žalobcu uplatnil vo vzťahu k

žalobkyni nárok na zaplatenie sumy 2.655,83 eur, zmluvnej pokuty vo výške 0,065 % denne a zároveň aj úroku z omeškania. Súd poukazuje na zmluvy o revolvingovom úvere, ktoré boli uzatvorené medzi stranami sporu, z ktorých vyplýva ročná úroková sadzba úveru a revolvingu, ktorá niekoľkonásobne prevyšuje úrokové sadzby, ktoré poskytovali iné peňažné ústavy v rovnakom čase spotrebiteľom. Je možné konštatovať, že žalovaný sa snažil na úkor žalobkyne získať bezdôvodné obohatenie.

5. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že žalovaný podal žalobu na rozhodcovskom súde na základe rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve. Rozhodcovský súd vydal rozhodcovský rozsudok tak, že zďaleka nešlo len o hrozbu ujmy, ale reálny zásah do práva žalobkyne ako spotrebiteľky. Zároveň súd mal za preukázané, že žalobkyňa úspešne uplatnila svoje práva na súde, keď súd v senáte 10C súd zrušil rozhodcovský rozsudok. Podľa názoru súdu žalobkyňa si tak úspešne uplatnila porušenie svojho práva, vznikol jej tak nárok na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa.

6. O trovách konania súd rozhodol postupom podľa § 255 ods. 1 CSP.

7. Proti rozsudku, a to proti vyhovujúcemu výroku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Namietal, že z napádaného rozsudku nevyplýva, o porušenie akého práva by malo ísť. Súd prvej inštancie toto právo nekonkretizoval, čo znamená, že z jeho rozhodnutia nie je zrejmé ani to, či je splnený predpoklad uvedený v § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.. To, že by súd prvej inštancie mal preukázané, že došlo k porušeniu práva na ochranu spotrebiteľa určeného zákonom, z rozsudku nevyplýva. Súd prvej inštancie odôvodnil vznik nároku všeobecne, neurčito, čo spochybňuje, ako a čím vlastne dôvod nároku bol preukázaný. Nárok na finančné zadosťučinenie zákon nespája s postavením osoby ako spotrebiteľa, ale s porušením práva určeného na ochranu spotrebiteľa. Z toho potom vyplýva, že takýto nárok nevzniká osobe titulom jej postavenia spotrebiteľa, ale len v spojení s konkrétnym právom. Napádaný rozsudok neobsahuje ani žiadne konkrétne skutočnosti, na základe ktorých súd priznal nárok na finančné zadosťučinenie v sume 250,- Eur. Napádaný rozsudok nedáva odpoveď ani len na to, v čom súd mal preukázanú intenzitu zásahu odôvodňujúcu sumu 250,- Eur. Odôvodnenie sumy priznaného nároku nemá oporu v dokazovaní, v žiadnej preukázanej skutočnosti. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok, žalobu zamietol a žalovanému priznal právo na náhradu 100 % trov právneho zastúpenia.

8. Proti rozsudku, a to proti výroku o trovách konania podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa. Namietala, že odôvodnenie rozsudku nekonvenuje s napadnutým výrokom o trovách konania, nie je jasné, čo z toho mienil súd prvej inštancie považovať za správne, a čo je uvedené omylom. Odvolanie podáva z dôvodu nesprávne zisteného skutkového stavu veci a z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie. Názor súdu prvej inštancie, ktorým sa riadil pri rozhodovaní o náhrade trov konania je mylný, ak uvažoval o pomere úspechu a neúspechu ako o pomere medzi sumou uplatnenou žalobou a sumou, ktorú priznal. Ak súd prvej inštancie priznal nárok vo výške podľa vlastnej úvahy, teda z tohto pohľadu vo výške 100 % z vlastnej úvahy, tak v takom pomere úspechu a neúspechu mal priznať aj náhradu trov konania, teda v rozsahu 100 %. Na podporu svojich argumentov poukázala na rozhodovacia činnosť niektorých súdov SR. Navrhla rozsudok v napadnutom výroku zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal napadnuté rozhodnutie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa zásad uvedených v § 379 až § 381 zákona č. 160/2015 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), bez nariadenia pojednávania. Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku bolo zverejnené na úradnej tabuli súdu ako aj na webovej stránke.

10. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona slovenskej národnej rady č. 372/1992 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými

predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

11. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne vyplývajúci z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

12. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Tak právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky a konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu. Pre porovnanie sankčná funkcia náhrady škody (punitive damages v práve USA a exemplary damages v práve Veľkej Británie) je taká náhrada škody, ktorej cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a ktorým žalobcovi spôsobil škodu a odradiť odporcu alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti. Sankčná náhrada škody teda trestá a súčasne pôsobí preventívne. Jazyk európskych predpisov a judikatúry akcentuje najmä druhú funkčnú zložku sankčnej náhrady škody, teda funkciu preventívnu (porov. najmä používanie adjektíva "odradzujúci").

13. A tak práve inštitút reutárnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. V zmysle judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie „účinné, primerané a odradzujúce“.

14. Je nesporné, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 10C/321/2015 žalobkyňa úspešne uplatnila nárok voči žalovanému. Rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 10C/321/2015-53 zo dňa 15.01.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 6Co/90/2016-75 zo dňa 27.04.2017 bola určená neprijateľnosť podmienky obsiahnutá v bode 8.1 zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXX uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným dňa XX.XX.XXXX. Zároveň úver poskytnutý na základe predmetnej zmluvy bol určený za bezúročný a bez poplatkov. Súd vyslovil neprijateľnosť zmluvnej podmienky s poukazom na ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že táto spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľky. K záveru o bezúročnosti úveru dospel z dôvodu, že zmluva o úvere neobsahuje obligatórnu náležitosť vyžadovanú ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Súd tiež konštatoval, že dojednané úroky odporujú dobrým mravom (§ 3 Občianskeho zákonníka).

15. Vzhľadom na vyššie uvedené je zrejmé, že žalobkyňa ako spotrebiteľka v konaní sp. zn. 10C/321/2015 úspešne uplatnila nárok voči žalovanému, ktorý vznikol v dôsledku porušenia zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch žalovaným tým, že vo formulárovej spotrebiteľskej zmluve o revolvingovom úvere žalovaný neuviedol obligatórne náležitosti vyžadované týmto zákonom. Do zmluvy tiež v rozpore s ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka zakomponoval neprijateľnú zmluvnú podmienku - dohodu o poplatku za odklad splátok, dojednal tiež úroky, ktorých výška odporuje dobrým mravom. Je preto zrejmé, že žalobkyni podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa voči žalovanému vznikol nárok na primerané finančné zadosťučinenie.

16. Čo sa týka výšky primeraného finančného zadosťučinenia, odvolací súd nepovažuje sumu 250 Eur za neprimeranú. Za stavu, že cieľom existencie inštitútu finančného zadosťučinenia je okrem iného mať reálny a efektívny odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi od upustenia, recidívy porušovania spotrebiteľských práv, suma finančného zadosťučinenia priznaná súdom prvej inštancie je plne opodstatnená s ohľadom na skutočnosť, že v predmetnom prípade spotrebiteľke reálne hrozilo, že žalovaný sa od nej na základe zmluvy bude domáhať plnení nad rámec istiny (1132,51 Eur), na ktoré nárok nemal. Žalovaný svoj nárok zo zmluvy uplatnil na rozhodcovskom súde, pričom Stály rozhodcovský súd Victoria, so sídlom v Žiline rozsudkom sp. zn. RK-PC-XXXX/XX-LP zo dňa

XX.XX.XXXX zaviazal žalobkyňu na úhradu sumy 2655,83 Eur s príslušenstvom, z čoho je zrejmé, že týmto rozhodcovským rozsudkom boli žalovanému priznané aj plnenia, na ktoré nárok nemal. Žalobkyňa sa na súde úspešne domohla zrušenia predmetného rozhodcovského rozsudku a žalovaný nemohol pristúpiť k exekúcii. Žalovaný na žalobkyňu vyvíjal nátlak, žalobkyňa z dôvodu dlhov prišla o byt, musela sa odsťahovať z Y. do Q. aj so svojimi deťmi.

17. Za daného stavu odvolací súd rozsudok vo vyhovujúcom výroku ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

18. Vo vzťahu k výroku rozsudku súdu prvej inštancie o trovách konania odvolací súd uvádza, že v záujme spravodlivého rozhodnutia o trovách konania, v ktorom rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu, zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v ust. § 142 ods. 3 umožňoval súdu, aby len čiastočne úspešnému účastníkovi priznal plnú náhradu trov konania; základná sadzba tarifnej odmeny advokáta sa v takom prípade vypočítala z výšky súdom priznaného plnenia.

19. Nový procesný poriadok, ktorý je potrebné aplikovať na rozhodovanie o trovách predmetného konania podľa § 470 ods. 1 CSP obdobnú úpravu neobsahuje.

20. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

21. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

22. Požiadavka na spravodlivé rozhodnutie súdu v zmysle čl. 2 ods. 1 CSP i v časti trov konania si podľa názoru odvolacieho súdu vyžaduje, aby súd v takomto type sporov naďalej (i po 30.06.2016) prihliadal na skutočnosť, že výška priznaného plnenia nezávisela od žalobcu, ale od úvahy súdu.

23. Samotný úspech strany v konaní nie je možné hodnotiť mechanicky len porovnaním toho, akú sumu si ako primerané finančné zadostučinenie žalobca uplatnil podanou žalobou a aká suma mu bola v konečnom rozhodnutí priznaná. Hodnotenie úspechu v konaní by malo byť prísne individuálne s prihliadnutím na konkrétnu právnu úpravu vzťahujúcu sa k samotnému uplatnenému nároku ako aj na všetky relevantné okolnosti prípadu. Pri mechanickom prístupe k hodnoteniu úspechu v konaní by veľmi jednoducho mohlo dôjsť k porušeniu základného princípu, na ktorom stojí civilné sporové konanie. Preto je potrebné vykladať ust. § 255 ods. 1 CSP práve v súlade so základnými princípmi civilného sporového konania.

24. Pre absenciu výslovnej právnej úpravy v novom procesnom poriadku je uvedený postup možný v zmysle čl. 4 ods. 2 CSP, keď neodporuje princípom, na ktorých je Civilný sporový poriadok založený.

25. V predmetnom konaní sa žalobkyňa voči žalovanému domáhala zaplata prumeraného finančného zadostučinenia v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, pričom z rozsudku súdu prvej inštancie je zrejmé, že takýto nárok žalobkyne vznikol a jej žaloba bola dôvodná. Žalovaný je osobou zodpovednou za protiprávny zásah do spotrebiteľských práv žalobkyne a je povinný uhradiť žalobkyňi primerané finančné zadostučinenie v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. v dôsledku jeho protiprávneho konania. Za tohto stavu je nutné konštatovať, že žalobkyňa bola v konaní úspešná, účinne sa domohla ochrany svojich práv. Žalobkyňa si uplatnila nárok na finančné zadostučinenie v sume 500 Eur. Stanovenie výšky prumeraného finančného zadostučinenia v danej veci však záviselo od úvahy súdu. Spravodlivému usporiadaniu vecí preto zodpovedá len také rozhodnutie, kedy je žalobkyňi priznaný nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v plnom rozsahu. Konkrétna výška náhrady trov konania sa v danom prípade odvíja od súdom priznanej sumy, nie od sumy uplatnenej žalobou.

26. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania postupom podľa § 388 CSP zmenil tak, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov prvoinštančného konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

27. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 a 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách konania bola skutočnosť, že žalovaný v konaní nebol úspešný, preto nárok na náhradu trov odvolacieho konania vznikol plne úspešnej žalobkyni.

28. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 CSP).

29. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).